

Asiatisk Plads 2
1448 København K
Att: Udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen
Dato: 13.03.25

Vedr. Høring om bidrag til Danmarks nye udviklingspolitiske strategi

Udenrigsministeriet har inviteret til at komme med bidrag og input til Danmarks nye udviklingspolitiske strategi.

I KVINFO takker vi for muligheden og fremlægger her vores anbefalinger.

Vi vedlægger også bilag 1, med tekstmære kommentarer til den nuværende strategi *Fælles om Verden*, samt forslag til formuleringer til den nye udviklingspolitiske strategi.

Vi håber, at anbefalinger og kommentarer vil indgå i arbejdet med den udviklingspolitiske strategi, og KVINFO står til rådighed for yderligere bidrag.

Ligestilling er af afgørende betydning i udviklingspolitisk samarbejde, da ligestilling skaber bæredygtig fremgang. Flere vestlige lande skærer i udviklingssamarbejdet, særligt på områder for ligestillingsarbejde. Det har enorme konsekvenser for verdens fattigste piger og kvinder, minoriteter og marginaliserede samt hele samfund, når adgang til reproduktiv sundhed, bekæmpelse af kønsbaseret vold, økonomisk og politisk frihed indskrænkes.

- **KVINFO understreger vigtigheden af, at Udenrigsministeriet styrker arbejdet med ligestilling mellem køn i den kommende danske udviklingspolitiske strategi. Specielt på baggrund af den nuværende verdenssituation.**

Ligestilling som centralt fokusområde for dansk udviklingssamarbejde

I KVINFO er vi glade for, at den nuværende strategi har tydeligt fokus på piger og kvinders rettigheder. Det er positivt, at ligestilling nævnes som en del af fundamentet i det danske udviklingssamarbejde og adskillige gange omtales som en kerneværdi i dansk udviklingspolitik. For der er stort behov for globalt ligestillingsarbejde.

I Afrika syd for Sahara går det tilbage i forhold til [verdensmålet](#) om at fjerne diskrimination i lovgivning, og der er fortsat langt til målet om at reducere partnervold mod kvinder og piger. På verdensplan har én ud af otte piger og kvinder mellem 15 og 49 år været udsat for partnervold det seneste år.

51 procent af verdens lande har restriktiv lovgivning, der forhindrer kvinder i at udføre det samme arbejde som mænd. Og der er stadig langt igen for at sikre målet om at udrydde børneægteskaber og give alle verdens kvinder ret til egen krop.

- **KVINFO anbefaler Udenrigsministeriet, at ligestillingsarbejdet fortsat cementeres i det danske udviklingssamarbejde og operationaliseres yderligere i udførelse.**

Set i lyset af verdenssituationen, den stigende sikkerhedstrussel og anti-genderbevægelsens fremgang, som ofte går hånd i hånd med autoritære styreformere, er det endnu vigtigere, at Danmark prioriterer ligestilling som en afgørende værdi i demokratisk og menneskerettighedsbaserede samfund.

- **KVINFO anbefaler Udenrigsministeriet, at ligestilling mellem køn eksplicit skrives i visionen for Danmarks udviklingssamarbejde. Derudover anbefaler KVINFO, at der tilføjes kønsbetinget ulighed i alle afsnit om ulighed.**

Ved at skrive ligestilling i visionen sikres det, at det danske udviklingssamarbejde skærper opmærksomheden på den særlige kønsbetingede ulighed og måler udviklingen af denne.

Ligestilling som motor for samfund i fremgang

Ligestilling gavner ikke blot enkelte mennesker, men er en stærk løftestang for fredelige og bæredygtige samfund.

Ligestillede samfund er også økonomisk stærkere samfund og vil således gavne dansk erhvervslivs muligheder i samarbejdslandene. Ligesom private firmaer oplever økonomisk gevinst ved ligestilling, kan hele samfund gøre det. Den korte forklaring er, at ligestilling fungerer som en motor for udvikling i et samfund, også på andre områder end de, der specifikt drejer sig om at stille kønnene lige.

- **KVINFO anbefaler Udenrigsministeriet, at ligestilling tænkes ind i alle dele af dansk udviklingspolitik og bruges som aktivt redskab til bæredygtig økonomisk fremgang.**

Ligestilling som redskab i udviklings- og sikkerhedspolitik

En anden gevinst ved ligestillede samfund hører til i to af udenrigspolitikens traditionelt tunge områder: Sikkerhed og diplomati.

Udenrigsministeriet bør tydeliggøre, at humanitære indsatser også indebærer at fastholde piger i uddannelse, styrke økonomiske muligheder for kvinder, bekæmpe kønsbaseret vold og styrke kvindeligt lederskab.

I genopbygningsfasen efter menneskeskabte katastrofer og naturkatastrofer er det afgørende at sikre ligestilling af køn, herunder i grundlove og anden lovgivning.

- **KVINFO anbefaler Udenrigsministeriet, at inkorporere dedikerede ligestillingsindsatser i alle humanitære indsatser.**

Udenrigsministeriet udtrykker ønske om at øge fokus på sikkerhedspolitikken i udviklingssamarbejdet. I denne forbindelse bør kvinder, fred og sikkerhedsdagsordenen skrives tydeligt i alle kommende sikkerhedspolitiske tiltag.

- **KVINFO anbefaler Udenrigsministeriet at hæve det danske ambitionsniveau for kvinder, fred og sikkerhed (UNSCR 1325). Det kan gøres ved, at sikre grundlæggende ligestillingsarbejde i sikkerhedspolitik, så kvinder kan indgå i fredsforhandlinger og implementering af fredsaftaler. Derudover bør Udenrigsministeriet øremærke midler til organisationer, der arbejder for ligestilling.**

Kvinder har ret til at blive inddraget meningsfuldt i arbejde for fred og sikkerhed. Inddragelsen af kvinder i fredsprocesser styrker samtidig mulighederne for at opnå bæredygtig fred.

Digital vold og polarisering

Kønsbetinget digital vold og fremvæksten af anti-gender-bevægelser på digitale platforme og i den offentlige debat er alvorlige trusler for ligestilling, ytringsfrihed og menneskerettigheder.

Særligt kvinder og minoriteter i politik, aktivisme, ledende stillinger og i den offentlige debat generelt oplever i stigende grad at blive udsat for digital vold. Det har stor betydning for kvinders og minoriteters deltagelse i den offentlige debat og i politik.

Derudover viser flere internationale studier, at mænd og drenge i stigende grad udsættes for promovning af misogyni og racisme på sociale medier. Begge er angreb på vores værdier og bør derfor tænkes ind i et sikkerhedspolitisk samspil.

- **KVINFO anbefaler Udenrigsministeriet at formulere konkrete mål til den udviklingspolitiske strategi, for at bekæmpe den voksende udfordring med kønsbaseret digital vold og polarisering.**

Danmark skal modarbejde digital vold og polarisering for at fremme ligestilling, bevare ytringsfrihed og beskytte menneskerettighederne, også på digitale platforme.

- **KVINFO anbefaler, at Udenrigsministeriet beskriver udfordringen og med inddragelse af samarbejdslandene planlægger specifikke indsatser.**

Ligestilling som målsætning

I KVINFO er vi bekymrede for, at den nye verdenssituation og den udbredte polarisering får store konsekvenser for ligestillingen særligt blandt verdens fattigste mennesker. USA's præsident har på ganske få uger gjort verden mere usikker, i særdeleshed for piger, kvinder og minoriteter.

- **KVINFO anbefaler, at Udenrigsministeriet på baggrund af denne alvorlige situation formulerer en klar målsætning om ligestilling, demokrati og menneskerettigheder til den udviklingspolitiske strategi.**

I KVINFO mener vi, at sikkerhed og rettigheder går hånd i hånd. Derfor bør det fremgå tydeligt af strategien, at Danmark vil fremme ligestilling for piger, kvinder og minoriteter.

- **KVINFO anbefaler, at regeringen af de dedikerede midler, afsætter øremærket finansiering til samarbejder med menneskerettighedsforkæmpere og organisationer, der arbejder med køn og ligestilling.**

Vi ser flere steder i verden, at statsstøttet udviklingsarbejde med ligestilling mellem køn skæres kraftigt ned eller helt stoppes. Det er afgørende for verdens piger, kvinder og minoriteter, at Danmark ikke følger den udvikling.

Beskyttelse af civilsamfundet

I KVINFO er vi positive over for den nuværende strategis fokus på beskyttelse af civilsamfundet. Det bør styrkes.

- **KVINFO anbefaler, at Udenrigsministeriet eksplicit anerkender, at civilsamfundsorganisationer, der arbejder med køn og ligestilling, er særligt udsatte for chikane og vold. Sådan som den nuværende strategi fastslår det i forhold til journalister og klimaaktivister.**

Med den stigende polarisering frygter KVINFO, at arbejdet med køn og minoriteter bliver endnu farligere.

Kønsligestilling er centralt i klimaindsatser

Klimakrisen er også et ligestillingsspørgsmål, for konsekvenserne rammer køn forskelligt. Flest mænd dør af luftforurening, men flest kvinder dør som følge af forurennet vand.

Tab af levebrød som følge af klimaforandringer og naturkatastrofer rammer særligt kvinder, og socialt udsatte og minoriteter er særligt sårbare ved tørke, oversvømmelser og andre naturkatastrofer.

- **KVINFO anbefaler Udenrigsministeriet at fastholde et tydeligt og centralt arbejde med klimaindsatser i udviklingssamarbejde. Der bør i denne forbindelse udvikles dedikerede ligestillingsindsatser i strategiens afsnit om klimakrisen.**

Indsætterne bør tage højde for de kønnede forskelle som beskrevet, men også tænke køn ind i den grønne omstilling, herunder fastholdelse af piger og kvinder i uddannelse og opkvalificering i grønne jobs.

Inkluderende sprog skaber konkret forandring

Det bør tydeligt fremgå, at det danske udviklingssamarbejde styrker ligestilling for alle køn og minoriteter, der oplever diskrimination. LGBT+-personer og andre minoriteters rettigheder udsættes for et voldsomt pres verden over.

- **KVINFO anbefaler Udenrigsministeriet at anvende et sprog, der inkluderer og tager hensyn til forskellige minoriteter og ulighedsfaktorer.**

Det er af afgørende betydning, at Danmark markerer sig positivt i arbejdet med ligestilling for alle. Der må ikke sættes en kile mellem kvinderrettigheder og minoriteters rettigheder. Arbejdet for ligestilling er for alle.

- **KVINFO anbefaler Udenrigsministeriet, at det i strategien tydeliggøres, at Danmark arbejder helhedsorienteret med køn, etnicitet, kropskapabilitet, klasse, seksuel orientering, religion og kønsidentitet.**

Det bør fremgå tydeligt af strategien, at ovennævnte faktorer alle kan give udslag i oplevelser med diskrimination, som for eksempel sexisme og racisme, og kan føre til marginalisering.

Med venlig hilsen

Henriette Laursen
Direktør i KVINFO

Asiatisk Plads 2
1448 København K
Att: Udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen
Dato: 13.03.25

Bilag 1:

KVINFOs kommentarer til udviklingspolitisk strategi 2021-2025

I forbindelse med det forestående arbejde med en ny udviklingspolitisk strategi har vi i KVINFO samlet en række tekstnære kommentarer og forslag til den nuværende Udviklingspolitisk Strategi 2021-2025. Vi håber, at disse kan medtages i arbejdet med den nye strategi. **Forslag til tilføjelser er markeret med fed.**

Overordnet set er vi i KVINFO glade for det store fokus på ligestilling i den gældende strategi. Det er særligt positivt, at ligestilling nævnes som en del af fundamentet i det danske udviklingssamarbejde og adskillige gange omtales som en kerneværdi i dansk udviklingspolitik.

Det er afgørende, at der i den kommende strategi også er fokus på ligestilling, og vi håber, at vores kommentarer kan bidrage til denne proces, så vi sammen kan skabe endnu bedre udviklingssamarbejde.

Ligestilling også i visionen og i principperne for Danmarks udviklingssamarbejde

Set i lyset af verdenssituationen er det om muligt endnu vigtigere nu at skrive ligestilling tydeligt i den danske vision (s. 7). Vi anbefaler, at dette tilføjes den eksisterende vision og formuleres: *En mere tryk, **ligestillet** og bæredygtig (...)* eller *”at bekæmpe fattigdom, **kønsbetiget ulighed, ulighed (...)**”*

Kønsinkludert sprog

Strategien nævner kvinder og piger flere gange, og i nogle tilfælde ligestilling. Det er positivt. Vi anbefaler dog, at der benyttes et sprog, som inkluderer og tager hensyn til flere minoriteter og ulighedsfaktorer. Dette kan gøres ved også at skrive *ligestilling for alle* tydeligt i strategien, samt understrege, at det danske udviklingsarbejde styrker ligestilling for alle minoriteter, der oplever diskrimination.

KVINFO anbefaler, at strategien tydeliggør, at køn, etnicitet, kropskapabilitet, klasse, seksuel orientering, religion og kønsidentitet alle er faktorer, der kan give udslag i oplevelser med diskrimination, som for eksempel sexismen og racismen og kan føre til marginalisering.

Dette kan for eksempel formuleres i principperne for udviklingsarbejde (s. 9): *Vi fastholder, at menneskerettigheder er universelle, og at ingen må lades i stikken. Vi bru-*

ger menneskerettighederne som udgangspunkt i alle vores indsatser. Vi vil have særligt fokus på kvinder og piger og marginaliserede grupper. **Vi arbejder helhedsorienteret og ved, at køn, etnicitet, kropskapabilitet, klasse, seksuel orientering, religion og kønsidentitet alle er faktorer, der kan give udslag i oplevelser med diskrimination.**

Det er allerede fremhævet på s. 11, hvilket vi mener er meget positivt. Vi anbefaler, at dette uddybes endnu mere i flere dele af strategien og gerne som en tydelig del af visionen.

Ligestilling, demokrati og menneskerettigheder som målsætning

Vi anerkender det store fokus på særligt piger og kvinders ligestilling i den eksisterende strategi. KVINFO anbefaler dog, at ligestilling skrives som en femte målsætning.

Vi er bekymrede for, at den nye verdensorden, toneangivet under USA's præsident Donald Trump, og udtalte polarisering får store konsekvenser for ligestillingen særligt blandt verdens fattigste mennesker. Derfor mener vi, at det skal stå endnu tydeligere, at Danmark har ligestilling mellem køn som et overordnet mål. Et femte mål kunne lyde:

Målsætning 5

Danmark skal fremme ligestilling, herunder piger, kvinder og minoriteters lige adgang til og fastholdelse i uddannelse og jobmuligheder, deltagelse i demokratisk udvikling af samfundet og ret til liv uden vold i den digitale og fysiske verden.

- **Menneskerettigheder og ligestilling skal lovsikres i samarbejdslande.**
- **Danmark vil bruge 15 % af de dedikerede midler til organisationer, der arbejder for ligestilling og menneskerettigheder i samarbejdslandene.**
- **Danmark vil støtte frie og fair valg.**
- **Danmark vil arbejde for, at kvinder og piger har lige adgang til og fastholdes i uddannelse.**
- **Danmark vil arbejde for at udrydde børneægteskaber.**
- **Danmark vil støtte og samarbejde med menneskerettighedsforkæmpere.**
- **Danmark vil eliminere vold mod kvinder. Dette arbejde omfatter alle former for vold: psykisk, fysisk, digital, økonomisk, politisk m.fl.**

Udsatte grupper i arbejdet med køns- og ligestillingsspørgsmål

I KVINFO er vi glade for strategiens fokus på beskyttelse af civilsamfundets råderum (afsnit 2, s. 13) og vi anbefaler, at inkludere de, der arbejder med køn og ligestilling, da de er lige så udsatte som journalister og personer, der arbejder med klima, miljø og oprindelige folks rettigheder.

Dette kunne formuleres således: *Civilsamfundet, medier, fagforeningsledere og forkæmpere for rettigheder, **køn og ligestilling**, demokrati, klima og miljø udsættes for overgreb både online og offline og forhindres i at få reel indflydelse.*

Digital vold og kvinder i politik

Vi foreslår desuden, at der indskrives en linje om digital vold i afsnit 5 på side 13. Denne kan for eksempel formuleres: *Massiv befolkningstilvækst og store ungdomsårgange i Afrika presser på for et andet liv med lige muligheder for inddragelse, uddannelse og beskæftigelse. Men når de mødes med modstand eller stilstand, bidrager det til at øge frustrationerne. **Digital vold er en nyere og voksende udfordring særligt rettet mod kvinder og minoriteter i politik og ledende stillinger samt kvinder og minoriteter i den offentlige debat.***

Vi vil anbefale, at den danske regering arbejder med digital vold i udviklingssamarbejde, og det kunne med fordel have sit eget afsnit i strategien. Det uddyber vi nedenfor, og vi bidrager meget gerne med yderligere viden.

Kvindelige politikere, debattører og ledere er en udsat gruppe

KVINFO er glade for strategiens fokus på chikane og overgreb (s. 14). Vi mener dog at kvindelige politikere, debattører, ledere og personer, der arbejder med ligestilling, også skal nævnes som særligt udsatte grupper.

Dette kan for eksempel formuleres: *(...) Det gælder for eksempel menneskeret-tighedsforkæmpere, journalister, fagforeningsfolk, trosbaserede aktører, **kvindelige politikere og debattører, personer der arbejder med ligestilling, miljøforkæmpere m.m.***

Ligestilling i humanitære indsatser

I KVINFO er vi glade for fokus på kønsmainstreaming i humanitære indsatser (s. 14). Vi foreslår dog at tilføje dedikerede ligestillingsindsatser i humanitære indsatser. Dette indebærer fokus på fastholdelse af piger i uddannelse, styrkelse af økonomiske muligheder for kvinder, fokus på bekæmpelse af vold mod kvinder, styrkelse af kvinders lederskab, også i henhold til UNSCR 1325.

I genopbygningsfasen er det afgørende at sikre inkorporering af kønsligestilling i grundlove og andre love. Vi mener, at ligestillingsindsatser bør have en større rolle i humanitære indsatser.

KVINFO anbefaler, at dette tilføjes i følgende formulering: *Vi vil blive ved med at gå forrest i den globale værdikamp for ligestilling og beskyttelse af piger og kvinders rettigheder. **I tilfælde af menneskeskabte katastrofer eller naturkatastrofer vil vi sikre dedikerede ligestillingsindsatser med fokus på fastholdelse af piger i uddannelse, styrkelse af økonomiske muligheder for kvinder, fokus på bekæm-***

pelse af vold og anden diskrimination mod kvinder og styrkelse af kvinders lederskab. Vi vil bistå som samarbejdspartner i genopbygningsfasen og bidrage til at inkorporere ligestilling i lov.

Dette kan med fordel også skrives ind i målsætning 3, s. 27.

Kvinder, fred og sikkerhed (UNSCR 1325)

KVINFO anbefaler, at kvinder, fred og sikkerhed nævnes tydeligere i det kapitel, der begynder på s. 18. Selvom det er nævnt i målsætningerne på s. 26, ville det være nyttigt at inkludere og udfolde det som en central del af strategiens hovedtekst. Dette kan tilføjes som selvstændigt afsnit på s. 25 og kan formuleres:

Danmark arbejder for at styrke kvinders fulde, lige og meningsfulde deltagelse i arbejdet med fred og sikkerhed.

Kvinder har lige ret til at blive inddraget meningsfuldt i arbejde for fred og sikkerhed, og kvinder skal have lige adgang til at præge udviklingen i deres samfund. Samtidig styrker inddragelsen af kvinder i fredsprocesser mulighederne for at opnå bæredygtig fred. Vi arbejder for at sikre lige adgang for kvinder i sikkerhedsdagsordenen, og med udgangspunkt i den nye nationale handlingsplan løfter vi det danske ambitionsniveau for kvinder, fred og sikkerhed.

Verdensmål nr. 5 og klima

KVINFO anbefaler at inkludere verdensmål nr. 5 (ligestilling mellem køn) i afsnittet om klima, som begynder på s. 28, da kønsligestilling har en central rolle i klimaindsatser og bæredygtig udvikling.

Vi anbefaler, at det illustreres på linje med de andre verdensmål. Derudover anbefaler vi, at der i den kommende strategi generelt kommer mere fokus på klimaforandringernes ligestillingsmæssige konsekvenser.

Et kort afsnit kunne formuleres:

Klimakrisen er også et ligestillingsspørgsmål.

Klimakrisen har forskellige konsekvenser for forskellige køn. Flest mænd dør af luftforurening, men flest kvinder dør som følge af forurenede vand. Samtidig udgør kvinder størstedelen af verdens fattige, som rammes hårdt af klimakrisen. Tab af levebrød som følge af klimaforandringer og naturkatastrofer rammer særligt kvinder, og socialt udsatte og udsatte minoriteter er særligt sårbare, når tørke, oversvømmelser eller andre naturkatastrofer opstår.

Vi bidrager meget gerne med mere viden hertil.

Digital polarisering

I den kommende udviklingspolitiske strategi anbefaler KVINFO, at der skrives tydeligere om kønsbetinget digital vold, såkaldt Technology-Facilitated Gender-Based Violence (TFGBV). KVINFO anbefaler, at der i denne sammenhæng også sættes fokus

på anti-gender-bevægelser der vinder frem både på digitale platforme og i samfundsdebatten generelt. Digital vold, krænkelser og misogyni er en voksende udfordring, som er nødvendig at adressere for at fremme ligestilling, bevare ytringsfrihed og beskytte menneskerettigheder.

KVINFO
CHRISTIANS BRYGGE 3
1219 KØBENHAVN K
TEL +45 33 13 50 88
kvinfo@kvinfo.dk
www.kvinfo.dk

CVR.NR.: 12919247
EAN NR.: 5798009814371